

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА

мај 2026. године

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

- Потпуно усаглашавање са Директивом о системима за осигурање депозита 2014/49/EУ у складу са обавезама преузетим у оквиру Преговарачке позиције РС за Поглавље 9 “Финансијске услуге”;
- Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније предвиђено је постизање пуне хармонизације Закона о осигурању депозита до четвртог квартала ове године.
- Планом Владе за испуњавање најважнијих обавеза за процес преговора о приступању Републике Србије Европској унији до краја 2026. године, одређено је четврто тромесечје 2026. године као рок за доношење новог Закона о осигурању депозита.

ЦИЉЕВИ НОВОГ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА

- Испуњење основних циљева система осигурања депозита, а то су заштита депонената од губитка новца у случају пропасти банке (или другог осигураног догађаја) и допринос очувању стабилности финансијског система Републике Србије;
- Очување поверења јавности у банкарски сектор, спречавање и ублажавање ефеката наступања кризних ситуација на нивоу појединачне банке али и банкарског система, и допринос расту штедње у банкарском систему;
- Потпуна хармонизација домаћег система за осигурање депозита са системима земаља чланица Европске уније како би се успоставили једнаки услови за све депоненте на заједничком европском тржишту и тиме спречио пренос депозита међу државама чланицама и постигао већи ниво сигурности и очувања финансијске стабилности сваког система за осигурање депозита појединачно и у целини.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – НАЈВАЖНИЈЕ ИЗМЕНЕ

- **Повећање осигураног износа на 100.000 евра по депоненту по банци (одложена примена)**
 - Важећи осигурани износ од 50.000 евра по депоненту по банци остаће непромењен до приступања Србије Европској унији јер систем тренутно покрива више од 99 одсто осигураних депонената посматрано по броју, што се за актуелне услове на тржишту сматра адекватним и довољним.
 - Иако је хармонизација нивоа покрића неопходна на јединственом европском тржишту, превисок ниво покрића може изазвати морални хазард који подразумева смањену опрезност депонената приликом одабира банке у коју ће депоновати своја средства и давање непропорционално великог значаја висини понуђене каматне стопе у односу на одрживост пословања банке.
 - По приступању Србије Европској унији, осигурани износ ће бити усклађен с европским стандардом.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – НАЈВАЖНИЈЕ ИЗМЕНЕ

- **Проширење обухвата категорија осигураних депонената на велика правних лица**
 - Обухват осигураних лица ће бити проширен на велика правна лица (**изузев финансијких институција**), што до сада није био случај. По важећем закону систем осигурања депозита штити депозите физичких лица, **предузетника**, микро, малих и средњих правних лица.
 - Детаљније су дефинисани одређени изузеци или искључења из система заштите, као што су лица повезана с банком, депозити повезани с прањем новца и финансирањем тероризма, депозити државних органа и слично.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – НАЈВАЖНИЈЕ ИЗМЕНЕ

➤ Проширење дефиниције осигураног случаја

- Нацртом закона предвиђено је да осигурани случај (када је Агенција за осигурање депозита дужна да изврши исплату осигураног износа) наступа не само кад суд донесе решење о покретању стечајног или ликвидационог поступка над банком, већ и кад Народна банка Србије донесе решење о недоступности депозита банке.
- Недоступан депозит (депозит који није на располагању) дефинисан је као депозит који је доспео и за који је затражена исплата, али који банка није исплатила у складу са законским или уговорним условима који су примењиви у том случају.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – НАЈВАЖНИЈЕ ИЗМЕНЕ

- **Смањење циљног износа фонда за осигурање депозита и продужење рока за његово достизање**
 - Циљни износ фонда за осигурање депозита представља износ финансијских средстава на рачуну тог фонда, умањен за износ позајмљених средстава, који се мора достићи у одређеном временском периоду, изражен као проценат укупних осигураних износа депозита у банкарском систему;
 - Нацртом закона предлаже се да циљни износ Фонда за осигурање депозита буде смањен са 7,5 одсто на 6 одсто осигураних износа депозита у банкарском систему. Агенција је дужна да обезбеди да средства фонда достигну циљни износ у року од 10 година од дана ступања на снагу новог закона (По важећем закону рок за достизање циљног износа је 1. јануар 2030. године);
 - Европска директива прописује да циљни износ фонда не може бити мањи од 0,8 одсто осигураних износа депозита у банкарском сектору.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – НАЈВАЖНИЈЕ ИЗМЕНЕ

- **Увођење заштите депозита изнад износа од 100.000 евра у одређеним случајевима – тзв. привремено високи салдо (одложена примена)**
 - Посебно се уређује покриће привремено високог стања депозита на рачунима због неког јединственог животног догађаја као што је продаја стамбене непокретности у којој је депонент имао пребивалиште, добијање наследства, отпремнине, наплате штете из осигурања, одштете и слично;
 - По приступању Републике Србије Европској унији, депозити који представљају привремено високи салдо биће заштићени шест месеци у додатном износу од 30.000 евра, односно укупно највише до 130.000 евра.

НАЦРТ ЗАКОНА О ОСИГУРАЊУ ДЕПОЗИТА – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

- Прелазним и завршним одредбама дефинисане су одредбе чија примена почиње од дана приступања Србије Европској унији.
- Осим нивоа осигураног износа и додатне заштите у случају привремено високог салда, одложену примену имаће одредбе којима се уређује:
 - позајмљивање средстава фонда међу институцијама за осигурање депозита унутар Европске уније;
 - исплата депонената огранака банака основаних у Европској унији;
 - поступање према огранцима банака и друштава са седиштем у трећим државама;
 - извештавање надлежних органа Европске уније.